

8. juli 2022

Eva Blicher Tryde ([ebt@dst.dk](mailto:ebt@dst.dk)) & Jonas Ellemand ([JOE@dst.dk](mailto:JOE@dst.dk))

Befolkning og Uddannelse

## Beregningsnotat: Udarbejdelsen af mikrodata bag statistikbanktabellerne BOERN1-3

Formålet med dette notat er at beskrive tilvejebringelsen af de mikrodata, som ligger bag statistikken: Børnepasning før skolestart i kommunale og selvejende institutioner med statistikbanktabellerne BOERN1-3. Mikrodata kan tilgås gennem Forskningsservices grunddata. Notatet beskriver proces og metode bag 2021-tællingen.

Dette notat er rettet mod mikrodatabrugere, som har efterspurgt yderligere dokumentation end Statistikdokumentation, som kan findes her: <https://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/statistikdokumentation/boernepasning-foer-skolestart>. Danmarks Statistik anbefaler, at man først læser Statistikdokumentation, før man læser dette notat.

Danmarks Statistik fraråder, at mikrodata bruges til at beregne institutionsnære normeringer. Årsagen til dette er beskrevet i notatet: "Om begrænsninger ved brug institutionsdata til kobling af børn og personale", som kan findes her: <https://www.dst.dk/ext/uddannelse/Modelrapport--pdf>.

### Danmarks statistiks institutionsregister – funktion, tilblivelse og drift

Danmarks Statistiks (DST) har i forbindelse med arbejdet med statistikkerne på dagtilbuds- og fritidsområdet udviklet to institutionsregistre.

I det følgende beskrives registret for dagtilbudsområdet, dvs. de 0-5 årige. Institutionsregister til fritidsordningerne vil ikke blive beskrevet her.

Institutionsregisteret er lavet til internt brug til DST og ikke med formål til at kunne bruges af andre. DSTs erfaring er at det kan være meget svært for andre at forstå den interne logik. Af samme årsag stiller DST i forskningsservice en bestandsudgave af registeret til rådighed i forskningsservice, BOERNINS, med bestandstidspunkt d. 3.10 i tællingsåret.

DST modtager alle aktive indmeldelser i daginstitutioner mv. fra kommunernes anvisningssystemer for hver måned den efterfølgende måned. Desuden modtages et årsdatasæt i januar.

Populationen af indberettet data er derfor alle indmeldelser oprettet i kommunernes anvisningssystemer. Kommunerne anvender anvisningssystemerne til at administrere mere end blot børn indmeldt i daginstitutioner, fx indmeldelser på fritidsområdet (6+ år), indmeldelser på specialområdet jf. Serviceloven, madordninger, frugtordninger m.fl.

DST har derfor behov for at kunne frasortere de indmeldelser, der ikke bør indgå i tællingerne på dagtilbudsområdet. Man skal kunne tælle børn indmeldt i kommunal dagpleje, samt kommunale og selvejende daginstitutioner. Desuden følger det af formålet med tællingen, at indmeldelser skal kunne opgøres på en række kategorier som fx ejerform og aldersgruppe. DSTs institutionsregister er udviklet til at muliggøre begge, så det kan bruges til at:

- identificere dagtilbudsområdet ved at frasortere det resterende irrelevante data fra indberettet data
- opgøre indberettet data på relevante kategorier (ejerform, aldersgruppe m.fl.)

### Opbygning og drift

DSTs Institutionsregister er skabt ved at kortlægge indholdet af indberettet data suppleret med brug af åbne kilder. Det indberettede data indeholder nøgler og kortlægningen knytter nøglerne sammen i institutioner, der så registreres ift. de kategorier, som er relevante for tællingerne.

Nøglerne, der kommer ind med indmeldelserne, svarer ikke entydigt 1:1 til institutioner, men kan være udtryk for, at en institution udbyder flere tilbud og fx har både deltids- og fuldtidsbørn, frugtordning mv. Det er derfor både nødvendigt at isolere de relevante nøgler og registrere dem ift. de relevante tællingskategorier.

Begge opgaver løses ved kvalificeret skøn. Skønnet består i en helhedsvurdering af al information i det indberettede data suppleret med åbne kilder som fx kommunernes hjemmesider og CVR registret. Hvilke øvrige informationer, der bliver indberettet, afhænger af kommunens anvisningssystem. Det kan være nødvendigt at kontakte kommuner for opnå entydighed i kortlægningen.

Lavpraktisk er driften organiseret sådan, at der hver måned laves et tjek, der viser hvilke nye nøgler, der optræder i data som skal indgå i dagtilbudsregistret, og hvilke nøgler, der ikke længere modtages børn på, og som bør udgå fra registret. For at kunne holde styr på, hvilke indmeldelser, der ikke skal medtages, vedligeholdes desuden en kumulativt voksende liste med nøgler for indmeldelser, der bør ekskluderes.

### Databehandling

I dette afsnit beskrives databehandlingen på dagtilbudsområdet – fra rådata fra leverandøren til data udgives via Forskningsservice samt Statistikbanken.

I produktionsprocessen er der tre versioner af børne- og personaledata:



I dokumentet beskrives de regler, som DST bruger til databehandling (i figuren pilene mellem kasserne).

Langt de fleste regler omhandler processen fra rådata til mikrodata. Ændringerne fra mikrodata til makrodata består af afrunding og er i sammenligning med ændringer fra rådata til mikrodata minimale.

## Fra rådata til mikrodata



Der er to typer regler i processen fra rådata til det færdigbehandlede mikrodata:

1. Generelle regler som gentages år efter år, som ikke ændres i løbet af valideringsprocessen med kommunerne.
2. Særregler som håndterer specifikke problemer som DST bliver opmærksomme på via valideringen med kommunerne, og som tilføjes kumulativt til tidligere års særregler. Dette drejer sig om flere hundrede særregler.

Særreglerne er systemspecifikke og ofte også kommunespecifikke - hvis ikke også institutions- eller personspecifikke. De indgår som manuelle koder i DST's programmer. Særreglerne vil ikke blive beskrevet i dette dokument. Nogle regler gælder kun for børne- eller personaledata, mens andre er fælles for begge typer data.

### Inklusion og eksklusion af rådata i mikrodata

Mikrodata laves på baggrund af den rådata DST modtager fra diverse leverandører. Data modtages i rektangulære datasæt med kolonner og rækker, men en stor andel af rækkerne er irrelevante og skal frasorteres. DSTs institutionsregister bruges til at frasortere irrelevant data, så kun institutioner der indgår i DSTs institutionsregister medtages. Dette afsnit vil beskrive, hvad DST inkluderer og ekskluderer i processen for børne- og personaledata.

### Børnedata

DST modtager et ubehandlet datasæt fra kommunerens systemleverandører på børneområdet. DST frasorterer nogle børn, så kun børn, der bliver passet efter dagtilbudsloven i en kommunal institution, kommunal landsbyordning, selvejende institution, privat institution eller pulje institution indgår. Dette betyder, at børn, som er fyldt 8 i tællingsåret, frasorteres, samt børn som passes efter serviceloven, bliver passet hjemme med tilskud m.fl. frasortes.

DST frasorterer også madordninger, sprogvurderinger og lignende fra børne-rådata. Lavpraktisk sker det ved hjælp af eksklusionslister. Eksklusionslisterne indeholder de nøgler, der bruges til at registrere madordninger, sprogvurderinger mv. Når DST modtager børn registreret på nøgler, som DST ikke kender i forvejen, så tilføjes nøglerne til eksklusionslisterne, hvis det samlet set skønnes, at der er tale om registrering af madordning, sprogvurdering eller lignende. Eksklusionslisterne er på denne måde et ekstra supplerende lag til DSTs institutionsregister. Se afsnittet om institutionsregistret for en mere detaljeret beskrivelse af det faglige skøn og grundlaget herfor. Eksklusionslisterne indhold rettes ofte som følge af valideringsdialogen.

Fra tællingsåret 2021 tjekker DST, at der ikke inkluderes børn i tællingen, som allerede går i skole. Antagelsen er, at et barn ikke både kan være indmeldt i et dagtilbud og gå i skole på samme tid. Tjekket sker ved samkøring med DSTs Elevregister. DST frasorterer børn, som er påbegyndt grundskolen før tællingsårets start og fylder 6 år i tællingsåret eller er ældre.

Børn kan ikke være indmeldt i dagtilbud og SFO eller lignende på 6+ området på samme tid. I sådanne tilfælde vurderer DST om barnet bør indgå i dagtilbudstællingerne eller fritidstællingerne. Dette gøres pba. skøn med hjælp af DSTs Elevregister og barnets alder. Elevregisteret bruges til at danne forløb i børne-mikrodata.

### **Personaledata**

DST inkluderer kun personale i mikrodata, som helt eller delvist har pædagogiske opgaver i relation til børnene. Dvs. at køkkenpersonale, rent administrativt personale eller lignende frasorteres. Som udgangspunkt medtager DST kun personale fra kommunerne, som er konteret på en række kontonumre, som også angiver fordeling af personalet på forskellige institutioner:

- Konto 5.25.10 – Centralt placeret støttepersonale
- Konto 5.25.11 – Dagpleje
- Konto 5.25.13 - Tværgående institution
- Konto 5.25.14 - Vuggestue, børnehave, aldersintegreret institution

Personalet som er konteret på de fire ovenstående konti medtages ikke nødvendigvis altid, da kommunerne ofte også konterer andet personale, end det som er relevant i normeringsberegningerne.

Pædagogisk personale ansat på de puljer, der eksisterer på dagtilbudsområdet, indgår for nuværende i opgørelsen. Det samme gælder pædagogisk personale ansat til håndtering af Corona. Støttepersonale, der er centralt placeret, dvs. konteret på fælleskonto 5.25.10, fordeles efter fordelingsnøgle som kommunerne oplyser DST om i valideringsdialogen. Ansatte i pædagogiske flexjob indgår i opgørelsen.

Følgende personalegrupper ekskluderes:

- Pædagogisk personale ansat for statslige midler til sociale normeringer
- Pædagogisk personale, som er ansat til at yde støtte efter Serviceloven
- Centralt placerede ledere (typisk ”ledere for ledere”)

Mellemledere, som ikke er ansat på en lederoverenskomst (f.eks. en souschef eller pædagogisk leder af en ”stue”), opgøres som ”pædagoger”. Vikarer indgår under ”medhjælpere” og omfatter både løst ansatte vikarer på timeløn og fastansatte vikarer i forbindelse med en tidsbegrænset stilling.

Hvorvidt personale inkluderes eller ekskluderes afgøres ofte af et helhedsorienteret fagligt skøn, der tager hensyn til alt indsamlet data, erfaring med praksis på området samt valideringsdialogen med kommuner og lønleverandører. DST har gennem årene udviklet en lang liste om, hvilke kombinationer af information om overenskomstindplacering, stillingskategori, lønklasse mm., som skal inkluderes og, hvordan de skal kategoriseres. Informationer om overenskomstplacering, stillingskategori, lønklasse mm. kommer alt sammen fra den samme datakilde, som er løndata, og er alt sammen koblet til overenskomsten. Dette er eksempel på kumulative særregler, som DST har udviklet gennem årene.

Der dannes også kommunale eksklusionslister for personalet, men modsat børneområdet, så omfatter eksklusionslisterne alene personale for kommunale institutioner og de selvejende institutioner, som har kommunal lønadministration, hvis personaledata derfor indberettes fra KRL. Eksklusionslisten supplerer DSTs institutionsregister med et mere finmaskeret lag, der kan frasortere personale, der ellers ville være blevet inkluderet. Fx centralt placeret personale i form af tillidsrepræsentanter, som frasorteres, da arbejdstiden ikke bruges som støttepædagog.

### Korrigerig for sygdom og orlov

Som hovedregel korrigeres der ikke for orlov eller anden sygdom, hverken for børn eller personale. Dog korrigeres der for periode med barselsrelateret fravær og dækker alle de barselsfraværstyper for personalet, som fremgår af nedstående tabel:

Type	Tekst
Sorgorlov	Barselsloven §13. Hver forældre har op til 26 ugers orlov, hvis barnet dør - 14 uger v. bortadoption
Adoptionsorlov2Uger	Barselsloven §8 stk.6. To ugers orlov til adoptanter (begge)
Adoptionsorlov14Uger	Barselsloven §8 stk.6. Fjortens ugers orlov til adoptanter (én ad gangen)
FoerAdoptionsorlov	Barselsloven §8 stk.1. Orlov før modtagelse af et adoptivbarn
Ferieydelse	Barselsloven §25. Ferieydelse
BarnsSygdom	Barselslovens § 26. Op til 52 ugers orlov til pasning af alvorligt sygt barn
Faedreorlov	Barselslovens §7 stk.3. Faderens to ugers barselsorlov inden for de første 14 uger efter fødslen
Foraeldreorlov	Barselsloven §9. 32 ugers barselsorlov, som forældrene kan dele og/eller forlænge
Barselsorlov	Barselslovens §7 stk.1. Moderens barselsorlov fra uge 3 til 14 efter barnets fødsel
Graviditetsorlov	Barselslovens §6 stk.1. Moderens orlov de sidste fire uger inden barnets fødsel
Pligtorlov	Barselslovens §7 stk.1. Moderens pligtige 2 ugers orlov umiddelbart efter barnets fødsel
FoerGraviditetsorlov	Barselslovens §6 stk.2. Moderens orlov under graviditeten pga sygeligt forløb/arbejdets karakter
Pause	Midlertidigt ophør af udbetaling pga af ferie, barns indlæggelse eller midlertidigt afslag

Der korrigeres ikke for ferie, sygefravær eller lignende for hverken børn eller personale. DST skønner at fraværet vil være lige fordelt mellem børn og personale og derfor vil udligne hinanden.

DST modtager barselsdata fra Udbetaling Danmark. DST frasorterer derfor ikke barselsorlov, som ikke indberettes til Udbetaling Danmark. I mange kommuner går den gravide på orlov 8 uger før forventet fødsel, men de første 4 uger af denne periode udbetaler kommunen løn, og derfor indberettes det ikke. Dette arbejder DST på fremover at kunne frasortere.

### **Forløbsdannelse**

I mikrodatasættene i forskningsservice repræsenterer hver række som udgangspunkt et selvstændigt forløb. I børnedatasættet er en række en indmeldelse af et barn i en institution. For personaledatasættet er en række et ansættelsesforløb for pædagogisk personale i en institution. I dette afsnit beskrives forløbsdannelsen i børne- og personaledata.

### **Forløb i børne-mikrodata**

Hver række i børne-mikrodata beskriver et indmeldelsesforløb for det enkelte barn, som strækker sig fra startdato på indmeldelsen til slutdato, hvor indmeldelsesperioden ophører. Børn i mikrodata optræder med mindst et indmeldelsesforløb, men kan optræde med flere.

For indmeldelsesforløb, som starter tidligere end d. 1. januar i tællingsåret, rykkes starttidspunktet frem til d. 1. januar i tællingsåret. Ved et indmeldelsesforløb, der stadigvæk er aktivt ved tællingsårets udgang, ændres sluttidspunkt til d. 31. december i tællingsåret.

DST tilstræber at børne-mikrodata indeholder så få forløb som muligt. Der vil dog være tilfælde som kræver, at et barn har flere forløb, også selvom barnet er indmeldt på den samme institution i hele tællingsåret, fx for integrerede institutioner. Kommunerne bliver i valideringsdialogen bedt om at oplyse deres regler for oprykning fra vuggestue til børnehave i aldersintegrerede institutioner. Hvis et barn er indmeldt i en aldersintegreret institution og i løbet af tællingsåret går fra at være vuggestuebarn til at være børnehavebarn, bliver indmeldelsesforløbet delt op i et vuggestueforløb og et børnehaveforløb. Vuggestueforløbet slutter dagen inden oprykningdatoen og børnehaveforløbet starter på oprykningdatoen.

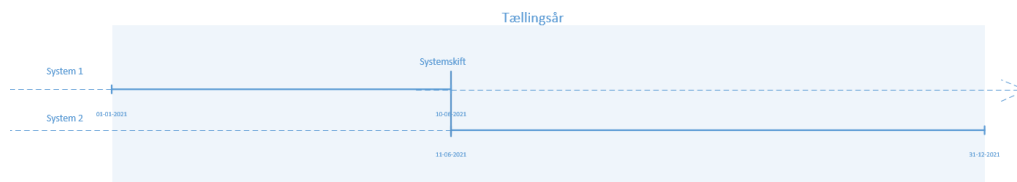
Hvis barnet skifter institution, kommer ind på en ny nøgle, skifter fuldtidsgrad eller timetal, vil det altid medføre et nyt forløb. Som udgangspunkt, oprettes et nyt forløb ikke, hvis barnet flytter kommune, da rådata fra pasningskommunen bruges i mikrodata. Dette gælder dog ikke, hvis barnet er indmeldt i privat institution og flytter i løbet af tællingsåret til en kommune, som ikke er pasningskommunen. Her vil DST ikke længere modtage data om barnets indmeldelse på institutionen. Derfor indgår indmeldelsen i mikrodata ikke efter flytningen.

### ***Systemskift – nyt tiltag i 2021 tællingen***

Hvis kommunen, som barnet bliver passet i, skifter systemleverandør i tællingsåret, vil der blive oprettet et nyt forløb.

Der er fire systemleverandører på børne- og institutionsdata i kommunerne: IST, Assemble, KMD I1 og I2. 21 kommuner har skiftet systemleverandør i 2021. Ved systemskifte oplyser kommunen eller systemleverandøren DST om datoen for skiftet.

Figuren herunder viser, hvordan DST håndterer systemskift. Indmeldelser fra det gamle system afsluttes dagen før skiftet (system 1 på figuren). Indmeldelser fra det nye system startes på dagen for skiftet (system 2).



Fremgangsmåden medfører, at der ikke er overlap mellem indmeldelser fra det gamle og nye system, men samtidig at der er flere rækker for det enkelte barn i mikrodata.

### ***Brug af DSTs Elevregister – nyt tiltag i 2021 tællingen***

Fra tællingsåret 2021 frasorterer DST børn, som er indmeldt i grundskolen samtidig med, at de er indmeldt på et dagtilbud. Det sker via samkøring med DSTs Elevregister.

DST frasorterer børn, som er påbegyndt grundskolen før tællingsåret, og børn som fylder 6 år i tællingsåret eller er ældre.

Udmeldelsestidspunktet for børn, der stadigvæk er indmeldt i en institution mere end en måned efter de er påbegyndt grundskolen, ændres til dagen før barnet starter i grundskolen, hvis barnet fylder 6 år eller mere i tællingsåret.

Udmeldelsestidspunktet ændres ikke, hvis de ligger mindre end en måned efter skolestart. Dette skyldes at i Elevregisteret starter skoleåret som udgangspunkt d. 1. august. De fleste børn starter i skole i midt august, så hvis forskellen er mindre end en måned, antager DST, at udmeldelsesdatoen er mere retvisende.

### **Forløb i personaledata-mikrodata**

Hver række i personale-mikrodata beskriver et ansættelsesforløb for en ansat. Personale i mikrodata optræder med mindst 1 ansættelsesforløb, men kan optræde med flere.

For ansættelsesforløb, som starter tidligere end d. 1. januar i tællingsåret, rykkes starttidspunkt frem til d. 1. januar i tællingsåret. For ansættelsesforløb, som stadigvæk er aktivt ved tællingsårets udgang, ændres sluttidspunkt til d. 31. december i tællingsåret.

DST efterstræber at personale-mikrodata indeholder så få forløb som muligt. Dog findes tilfælde, der kræver at samme person har flere ansættelsesforløb trods at vedkommende er ansat i samme institution hele tællingsåret. Det sker, hvis personen afholder orlov, som DST korrigerer for, skifter stillingskategori, løn, timeantal eller at lønleverandøren skifter i tællingsåret. Lønleverandørskift i løbet af året sker sjældent.

Hvor flere lønperioder for samme medarbejder modtages tilstræbes at skabe sammenhængende ensartede ansættelsesforløb. Dette er særligt relevant for nogle

private lønleverandører, som sender 12 datasæt; et for hver måned til DST. Al personale optræder dermed 12 gange som ansat på samme institution, i hele tællingsåret, i samme stilling, med samme timeantal til den samme løn. Disse samler DST til et forløb.

### **Overlapskontrol**

DST kontrollerer at indmeldelsesforløb for børn og ansættelsesforløb for personale ikke overlapper. Hvis et indmeldelsesforløb eller et ansættelsesforløb overlapper, så ændres slutdatoen i det første forløb til at stoppe dagen inden det andet forløb starter. Hvis fx et barn er indmeldt på en institution fra 1.1.2021 til 3.7.2021, men også er indmeldt fra 1.7.2021 til 10.10.2021, så ændres slutdatoen for det første forløb, så det starter 1.1.2021, men slutter 30.6.2021. Samme princip gælder for personalet.

### **Håndtering af aldersintegrerede institutioner**

Børn, som er indmeldt på aldersintegrerede institutioner opdeles, i to grupper: 0-2 og 3-5 år. Opdelingen anvendes til normeringsberegningen, der opgøres separat for de 2 grupper. Fordelingen sker på baggrund af den oprykningsregel, som kommunerne oplyser DST i valideringsdialogen.

Det er muligt, at der går for gamle børn efter oprykningsreglen i en ren vuggestue. Disse børn vil indgå i 0-2 beregningen, selvom de er ældre end oprykningsreglen tilskriver. Oprykningsreglen benyttes kun ved aldersintegrerede institutioner.

Personale ansat i aldersintegrerede institutioner fordeles også ud på 0-2 børn og 3-5 år børn efter en fordelingsnøgle, som kommunerne oplyser DST om i valideringsprocessen. Her opdeles personalet ikke i flere forløb. Fordeling af tid fremgår af variablerne ANDEL\_VU og ANDEL\_BH

Opdelingen er en forudsætning for, at DST kan beregne en vuggestue- og børnehavenormering.

### **Fuldtidsberegninger:**

DST tager højde for om der er 365 eller 366 dage i året. Antal timer for indmeldes- eller ansættelsesforløb afrundes tidligt i processen til 0 decimaler. I få tilfælde er det nødvendigt for DST at fastsætte et fast antal uger om året. Her anvendes 52 uger. Som hovedregel regner DST med dage, da det er mere præcist.

Ved beregningen af, hvor mange dage i løbet af et år, det pågældende personale har været ansat, anvendes de faktiske ansættelses- og fratrædelsesdatoer.

Der tages i fuldtidsomregningen ikke højde for sygefravær, ferie, lukkedage, pauser, personalemøder, administrative opgaver, efter- og videreuddannelse og lignende. Dette dog med undtagelse af barselsrelateret fravær, som fraregnes i opgørelsen. Dette svarer til, at der i opgørelsen af indskrevne børn heller ikke tages højde for børnenes sygefravær, ferie, komme-og-gå-tider osv.



### **Beregning af barnets helårs- og fuldtidsækvivalente tal for en enkelt indmeldelse**

Fuldtidsberegning laves på rækkeniveau, dvs. for den enkelte indmeldelse, selvom et barn kan være indmeldt på forskellige institutioner i løbet af et år eller gå fra fuldtid til deltid. Hvis et barn fx skifter fra deltid til fuldtid i løbet af et år, så vil der i data være en række for deltidsperioden og en række for fuldtidsperioden.

For at kunne beregne et barns helårs- og fuldtidsækvivalente tal for en enkelt indmeldelse, beregnes der først en fuldtidsgrad for indmeldelsen. Det udledes ud fra de timer pr. uge barnet har været indmeldt på institutionen på en række. Det vil fremover omtales om indmeldelsesperioden.

Niveau for fuldtidsgrad:

- Børn, som er indmeldt op til og med 25 timer pr. uge i indmeldelsesperioden, indgår i opgørelsen som at have en fuldtidsgrad på 0,5 i indmeldelsesperioden.
- Børn, som er indmeldt over 25 og op til 36 timer pr. uge i indmeldelsesperioden, indgår i opgørelsen som at have en fuldtidsgrad på 0,75 i indmeldelsesperioden.
- Børn, som er indmeldt 36 timer pr. uge eller over indmeldelsesperioden, indgår i opgørelsen som at have en fuldtidsgrad på 1 i indmeldelsesperioden.

Beregningsmetode for helårs- og fuldtidsækvivalente tal for en enkelt indmeldelsesperiode:

$$\frac{\text{Indmeldelsesdage} * \text{fuldtidsgrad for indmeldelse}}{\text{Antal dage i året (365 eller 366)}} = \text{Antal helårs- og fuldtidsækvivalente barn}$$

Hvis et barn fx har været indmeldt fuldtid hele året, vil beregningen se sådan ud:  $(365 \text{ dage} * 1)/365 = 1$  helårs- og fuldtidsækvivalent barn.

Hvis et barn har haft flere indmeldelsesperioder i tællingsåret, kan barnets samlede fuldtidsgrad findes, ved at lægge alle barnets helårs- og fuldtidsækvivalente tal sammen. Det er ikke teoretisk muligt at have en fuldtidsgrad på mere end 1, dog kan det ske, hvis et barn har flere indmeldelsesperioder, som summeret giver mere end 1 pga. afrunding i løbet af beregningen.

### **Beregning af personalets helårs- og fuldtidsækvivalente tal for en enkelt ansættelsesperiode**

Personalet beregnes på samme måde, men i stedet for antal dage, så anvendes antal arbejdstimer. I nævneren for brøken anvendes en fuldtidsnorm på 1.924 timer i stedet for 365/366 dage. Der udregnes helårs- og fuldtidsækvivalerede personaletal pr. ansættelsesforløb. Hvis en ansat skifter stilling, antal timer ansat eller andet, vil dette af data fremstå som flere ansættelsesperioder med hver sin til og fra dato. Ændringer i lønregistrering medfører at ny ansættelsesperiode.

For dagplejere omregner DST ikke antal timer pr. uge. Dagplejere er altid ansat som fuldtid i ansættelsesperioden. Det er ikke muligt at indgå som dagplejer i en ansættelsesperiode på deltid. Som hovedregel arbejder en dagplejer meget over 37 timer om ugen, da deres arbejdstid er det samme som dagplejens åbningstid.

Inden beregning af personalets helårs- og fuldtidsækvivalente tal for en enkelt ansættelsesperiode, beregnes antal dage i ansættelsesperioden i tællingsåret. I rådata modtager DST hovedsagligt timeantal som timer pr. uge. For personale, hvor DST

modtager timeantal pr. uge, omregnes det til timer pr. dag, hvor efter det omregnes til antal timer i ansættelsesperioden.

For at kunne beregne personalets helårs- og fuldtidsækvivalente tal, udleder DST først antal timer ansat i ansættelsesperiode inden for tællingsåret.

I beregninger indgår den enkelte ansattes pædagogiske stilling i beregning, da DST tager højde for, at forskellige personaletyper benytter forskellige andele af deres tid med børnene.

- Pædagogiske ledere, pædagoger, pædagogiske assistenter og pædagogmedhjælpere indgår i opgørelsen med en vægt på 1
- Pædagogstuderende indgår i opgørelsen med en vægt på 0,43
- Pædagogiske assistentelever indgår med en vægt på 0,24

Herefter beregnes personalets helårs- og fuldtidsækvivalente tal for en enkelt ansættelsesperiode.

$$\frac{\text{Ansættelsestimer} * \text{personales vægt}}{\text{Fuldtidsnorm pr. år (1.924 timer)}} = \text{Antal helårs fuldtidsækv. personale}$$

Hvis en ansat har haft flere ansættelsesforløb i tællingsåret, kan den ansattes samlede fuldtidsgrad findes, ved at lægge alle af personalets helårs- og fuldtidsækvivalente tal sammen.

### **Berigelse af mikrodata**

Personale mikrodata beriges med en række variabler. De kan opdeles i to gruppe, berigelse pba. valideringsdialogen med kommunerne, som påvirker normeringsberegningerne, og berigelsen efter valideringsdialogen med uddannelsesoplysninger, som ikke påvirker normeringsberegningerne.

I valideringsdialogen bedes kommunerne om at oplyse fordeling af centralplaceret personale, fordelingsfaktor af personale i aldersintegrerede institutioner på vuggestue og børnehavebørn og oprykningssalder fra vuggestue afdelingen til børnehave afdelingen for børn indmeldte i aldersintegrerede institutioner. Dette oplysninger fremgår af nøglefil for alle kommunerne, som kan findes her:

Kommunerne angiver i valideringsdialogen, hvordan centralt placerede støttepædagoger skal fordeles på kommunalt dagpleje, vuggestue, børnehave og 6+ området. Centralt placerede støttepædagoger indgår i personale beregningen med den angivne vægt. Herefter indgår personalet i normeringsberegningen.

I forbindelse med normeringsberegningen foretages opdelingen af det pædagogiske personale i aldersintegrerede institutioner med udgangspunkt i en vægtning af børnene. I valideringsdialogen oplyser kommunerne DST om fordeling af personalet. Herefter indgår personalet i normeringsberegningen.

Variablerne ANDEL\_VU, ANDEL\_BH og ANDEL\_DP tilføjes på rækkeniveau pba. fordelingsnøglen for centralt placeret personale og fordelingsfaktor for personale i aldersintegrerede institutioner. For centralt placerede støttepædagoger udfyldes ANDEL\_VU, ANDEL\_BH og ANDEL\_DP, som hver angiver hvor meget tid en centralt placeret støttepædagog benytter på dagpleje, vuggestue og børnehave. For

personale i aldersintegrerede institutioner angiver ANDEL\_VU og ANDEL\_BH den andel personalet benytter fordelt på vuggestue- og børnehavebørn på rækkeniveau.

DST beriger personale data med uddannelsesinformationer, som fremgår af variabelen UDD\_PERS til mikrodata om personale. Variablen dannes vha. DSTs uddannelsesregistre, Elevregisteret og Kvalifikationsregisteret, på baggrund af de senest tilgængelige versioner med referencetid 30. september i tællingsåret. Først samles alle relevante oplysninger om pædagogiske uddannelsesforløb eller kvalifikationer fra Elevregisteret og Kvalifikationsregisteret. Kvalifikationerne kategoriseres i seks uddannelsesgrader, som det fremgår af statistikdokumentation under afsnittet Grupperinger og Klassifikationer.

Der foretages en prioriteret rangering af uddannelsesgraderne, således at hver medarbejder kun fremgår med deres højeste rangerende pædagogiske uddannelse. Det vil sige, hvis en person er uddannet pædagog, men også har en kandidatgrad i pædagogik vil personen fremgå som værende ”Pædagoguddannet”, fremfor at falde under kategorien ”Anden pædagogiske uddannelses”, som kandidatgrad i pædagogik ellers vil kategoriseres som.

Hver medarbejder i personaledatasættet tildeles så en pædagogisk uddannelsesgrad, på baggrund af de oplysninger, som er fundet i Elevregisteret og Kvalifikationsregisteret. Da en medarbejders uddannelsesgrad kan have ændret sig i løbet af tællingsåret, tilrettes denne afhængig af timingen for uddannelsesforløb ift. ansættelsesforløb. Det betyder f.eks. at, hvis man står som ”Pædagogstuderende” baseret på referencetidspunktet 30. september, men er påbegyndt uddannelsen efter ansættelsen er afsluttet, så ændres uddannelsesgraden til ”Ingen pædagogisk uddannelse”.

Tilføjelsen af uddannelsesvariablen sker efter valideringen, og påvirker ikke hvorvidt en record indgår i mikrodata. Kommunerne bliver ikke præsenteret for denne data. Uddannelsesvariablen påvirker ikke normeringsberegningerne.

### **Normeringsberegning**

Grundlaget for normeringsberegningen er en kobling af børn og personale på institutioner. Koblingen laves vha. DSTs institutionsregister. Normeringer beregnes på kommunalt niveau og fordeles på ejerformerne kommunalt og selvejende samt institutionstyperne dagpleje, 0-2 år og 3-5 år.

Inden for grupperne beregnes normeringerne ved at dividere fuldtids- og helårsumregnede børn med fuldtids- og helårsumregnet personale.

Hvis en institution ikke har indberettet personale, så udgår indberettede børn også fra normeringsberegningen for at undgå bias. Manglende personaleindberetning fra institutioner forekommer kun sjældent.

### **Regneregler ved udgivelse ved statistikbanken**



Som udgangspunkt er tallene i Statistikbanken et udtryk for en opsummering af mikrodata. Der er dog enkelt undtagelser i form af afrunding.

### **Afrunding**

BOERN1 og BOERN2 er afrundet til 0 decimaler. DST vurderer, at det for en del af brugerne vil være forvirrende, at der fx er 12,6 børn i dagpleje i en kommune. Derfor runder vi til nærmeste hele tal, når vi offentliggøre tal.

### **Valideringsdialog**

Data for børn og institutioner indberettes af en omgang i midt januar efter tællingsårets afslutning. Valideringsdialogen leder ikke til genindberetning. Derimod tilføjer DST rettelser fra rådata til mikrodata.

DST modtager personaledata fra KRL i marts, men har mulighed for at få opdateret tal omkring maj. Rådata for personalet kan derfor ændre sig i perioden. Oftest forbedres barselsdata mellem de to dataleverancer.

Private institutioner og selvejende institutioner uden kommunal lønadministration, som indberetter via deres lønleverandør, indberetter som udgangspunkt data én gang. DST kan dog bede lønleverandøren om at genindberette data, hvis data er ufuldstændigt. DST laver derfor et kvalitetstjek af data ved modtagelsen, hvor lønleverandørerne efterfølgende kontaktes efter behov. Fx manglede en lønleverandør at indberette data om vikarer i tællingsåret 2021.

Private eller selvejende institutioner uden kommunal lønadministration, som indberetter data via skemaindberetning, leverer også kun data en gang. Ved valideringsdialogens start forekommer det, at kommuner rykker selvejende institutioner for data. Det kan medføre tilføjelse til rådata i løbet af valideringsprocessen, men forekommer sjældent. Som udgangspunkt modtager DST ikke ny rådata i valideringsdialogen.

Når DST har modtaget alt rådata, behandles data ud fra de beskrevne regneregler og brug af eksklusionslisterne. Dette behandlede data er DST bedst bud på børne-, personale- og normeringstal, som sendes ud til kommunerne. Kommunerne bedes tage stilling til:

- Antal fuldtidsomregnede børn i kommunale dagplejere, 0-2 år og 3-5 år grupperne
- Antal fuldtidsomregnede børn i selvejende institutioner, fordelt på 0-2 år og 3-5 år grupperne
- Antal fuldtidsomregnede børn i private institutioner, fordelt på 0-2 år og 3-5 år grupperne, hvor kommune både er bopæls og pasningskommune
- Antal fuldtidsomregnet personale i kommunale dagplejere og institutioner, hvor der er barselkorrigeret, fordelt på forskellige stillinger; Dagpleje, Pædagogiske assistenter, Medhjælpere, Pædagogstuderende, PAU-elever, Pædagoger, Pædagogiske ledere og Støttepædagoger
- Antal fuldtidsomregnet personale i selvejende institutioner, hvor der er barselkorrigeret, fordelt på forskellige stillinger; Pædagogiske assistenter, Medhjælpere, Pædagogstuderende, PAU-elever, Pædagoger og Pædagogiske ledere

- Oprykningsalder for børn i aldersintegrerede institutioner og regel for oprykning sker på datoen barnet opfylder reglen, eller den første i måneden, hvor barnet vil opfylde reglen
- Fordeling af pædagogisk personale i aldersintegrerede institutioner, mellem 0-2 årige og 3-5 årige
- Fordeling af centralt placeret støttepædagoger i procent fordelt på dagpleje, 0-2 årige, 3-5 årige og 6+ området

Hvis kommunerne ikke kan genkende tallene i valideringsrapporten, så starter en dialog om uoverensstemmelserne for at finde årsagerne med udgangspunkt i data. Hvis en kommune fx mener, at der er 20 pædagoger mere end DST, skal de 20 pædagoger findes i mikrodata. Kommunen og DST finder herefter i fællesskab personalet i data.

Typisk er årsagen til forskelle fejlregistreringer og/eller uens registreringspraksis. Det skyldes ikke fejl i regnereglerne, som ikke ændres i valideringsdialogen. De hyppigste ændringer i valideringsdialogen er ændringer i oprykningsregler, fordeling af støttepædagoger, timetal for børn eller personale. Ændringerne foretages af DST i databehandlingen mellem rådata og mikrodata.

Dialogen kan føre til rettelser i DSTs institutionsregister, eksklusionsfiler eller mikrodata. Herefter genberegnes tallene for kommunerne, og kommunerne bedes tage stilling til genberegningen. Forskelle i DST og kommunernes tal medfører ikke nødvendig rettelser hos DST.

DSTs målsætning er ikke at valideringsrapporterne stemmer fuldstændigt overens med kommunens egne tal, men accepterer mindre forskelle.